

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

32.

KURJER LITIEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 22-го Апрѣля — 1838 — Wilno. Piątek. 22-go Kwietnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна, 21-го Апрѣля.

Распоряженіе Начальства.

Дворяне Виленской Губерніи, проживающіе въ другихъ мѣстахъ Имперіи по билетамъ, въ прежнее время выданнымъ, обращаются къ Г. Виленскому Гражданскому Губернатору съ прошеніями, о перемѣнѣ имъ билетовъ на дальнѣйшее проживаниеъ въ Виленской Губерніи.

Правящій должность Виленскаго Гражданскаго Губернатора Предсѣдатель Виленской Палаты Уголовнаго Суда *Калкатынъ*, имѣя въ виду, что послѣ выдачи этимъ Дворянамъ первоначальныхъ билетовъ, классъ, бывшей околичной шляхты западныхъ губерній, пользовавшійся правами Дворянъ, по постановленіямъ Правительства, получилъ новое образованіе Гражданъ и Однородцевъ, а также, что и оставшіеся въ Благородномъ званіи Дворянъ, не должны получать билетовъ на отлучку безъ вѣдома тѣхъ Уѣздныхъ Предводителей, въ вѣдомствѣ которыхъ они состоятъ записаны; признавъ нужнымъ поставить о томъ въ извѣстность всѣмъ Гг. Уѣздныхъ Предводителей и предписать всѣмъ Градскимъ и Земскимъ Полиціямъ Виленской Губерніи, чтобы они объявили повсемѣстно, дабы Дворяне не иначе обращались къ Г. Начальнику Губерніи, испрашивая паспортовъ на отлучку или на дальнѣйшее пребываніе въ Губерніи, какъ чрезъ Гг. Уѣздныхъ Предводителей, обязанностію которыхъ будетъ, сдѣлать объ нихъ представленія по надлежащемъ объ нихъ удостовѣреніи и по собраніи нужныхъ справокъ отъ мѣстныхъ полицейскихъ Начальствъ. О чемъ и послано 10 сего Апрѣля циркулярное предписаніе. (Вил. Губ. Вѣд.)

Санктпетербургъ, 12-го Апрѣля.

Высочайшія Грамоты.

I.

Нашему Генералу отъ Артиллеріи, Генераль-Адъютанту *Сухозанету*.

Ревностное и полезное служеніе ваше Престолу и Отечеству, ознаменованное многими опытами пламеннаго усердія, неутомимой дѣятельности и неослабныхъ трудовъ въ обширномъ кругу возложенныхъ на васъ важныхъ обязанностей по званію Члена Военнаго Совета, Директора Императорской Военной Академіи и Предсѣдательствующаго въ Комитетѣ по Артиллерійской части, постоянно обращали на васъ совершенное Наше благоволеніе и признательность. — Съ особеннымъ удовольствіемъ возобновляя вамъ чрезъ сіе извѣщеніе оныхъ, Всемиловитѣйше жалуемъ вамъ, въ вѣщее доказательство всегдашняго Нашего вниманія къ отличному вашему заслугамъ, алмазами украшенные знаки ордена *Св. Благочестиваго Великаго Князя Александра Невскаго*, которые при семь препровождая, пребываемъ навсегда къ вамъ благосклонны.

II.

Дежурному Генералу Главнаго Нашего Штаба, Нашему Генераль-Лейтенанту, Генераль-Адъютанту *Клейнмихелю*.

Разсмотрѣвъ отчетъ, представленный Намъ Во-

ВІАДОМОСЦИ КРАЈОВЕ.

Wilno, 21-go Kwietnia.

Rozporządzenie Zwierzchności.

Dworzanie Gubernii Wileńskiej, mieszkający w innych miejscach Cesarstwa za билетами, w dawniejszym czasie wydanemi, udają się do P. Wileńskiego Cywilnego Gubernatora z prośbami, o zamianę im билетов на дальшее przebywanie за обрѣгомъ Губерніи Wileńskiej.

Sprawujący obowiązek Wileńskiego Cywilnego Gubernatora Prezydent Wileńskiej Izby Kryminalnego Sadu *Kalkatin*, mając na względzie, że po wydaniu tym Dworzanom początkowych билетовъ, klas a, b, tej okolicznej szlachty Gubernii zachodniej, używająca praw Dworzan, podług postanowień Rządu, otrzymała nowe urządzenie Hraźdan i Jednodworców; także, że i pozostali w szlacheńmъ nazwanіи Dworzan, nie powinni otrzymywać билетов на oddalenie się bez wiedzy tych Marszałków Powiatowych, w zawiadownstwie których są oni zapisani; uznając za potrzebę podać do wiadomości wszystkich PP. Marszałków Powiatowych i właścicielomъ wszystkimъ mieskimъ i ziemskimъ Policjomъ Gubernii Wileńskiej, iżby obwieścili powszechnie, ażeby Dworzanie nie inaczej udawali się do P. Naczelnika Gubernii, prosząc o pasporta na wyjazd albo na дальшее przebywanie за обрѣгомъ Губерніи, jakъ przez PP. Marszałków Powiatowych, których będzie obowiązkiem, uczynić о нихъ przedstawienia по налеżytѣмъ о нихъ заповненіи się і по zebraniu potrzebnych wiadomości od miejscowych władz policyjnych. O czém 10-go teraźniejszego Kwietnia postanowiono okolne zalecenie.

(Wil. Gaz. Gub.)

Sankt-Petersburg, 12-go Kwietnia.

Najwyższe Dyplomata.

I.

Naszemu Jenerałowi Artylleryi, Jenerał-Adjutantowi *Suchozanetowi*.

Gorliwa i pomyślna służba wasza Tronowi i Ojczyźnie, oznamionowana wielą doświadczeniami żarliwego przywiązania, niezmordowanej czynności i prac w obszernymъ обрѣміе włożonychъ на wasъ важныхъ obowiązkowъ Członka Rady Wojskowej, Dyrektora CESARSKIEJ Akademii Wojskowej i Prezydującego w Komitecie w części Artyllerycznej, statecznie zwracały na wasъ zupełne Nasze zadowolenie i uznanie. — Ze szczególnymъ zadowoleniemъ ponawiającъ вамъ przez niniejsze oświadczenie оныхъ, Najlaskawiej дарujemy вамъ, dla większego dowodu statecznej naszej uwagi ku odznaczającymъ się zasługomъ waszymъ, znaki brylantami ozdobione *Orderu Sw. Prawdziwego Wielkiego Xięęcia Alexandra Newskiego*, które tu przesyłającъ, zostajemy ku вамъ на zawsze przychylni.

II.

Deżurnemu Jenerałowi Głównego Sztabu Naszego, Naszemu Jenerał Porucznikowi, Jenerał-Adjutantowi *Kleinmichelowi*.

Rozpatrzywszy sprawozdanie, przedstawione Намъ

еннымъ Министеромъ, о дѣйствіяхъ Министерства за минувшій годъ, Мы, къ душевному Нашему удовольствію, вновь удостовѣрились объ отличномъ во всѣхъ отношеніяхъ и совершенно видамъ и намѣреніямъ Нашимъ соответствующемъ положеніи внутреннихъ вамъ Департаментовъ: Инспекторскаго и Военныхъ Поселеній, въ обширномъ кругу дѣятельности коихъ всѣ части съ желаемымъ успѣхомъ достигаютъ цѣли, указанной Образованіемъ Министерства, а дѣла имѣютъ самое быстрое и правильное теченіе. Изъявляя вамъ полную и совершенную признательность Нашу, за столь достохвальное и полезное служеніе ваше, какъ и вообще за ревностное исполненіе многихъ другихъ важныхъ порученій, Нами на васъ возлагаемыхъ, Всемилостивѣйше жалуемъ васъ Кавалеромъ Ордена *Св. Расноапостольнаго Князя Владимира первой степени*, коего знаки при семъ препровождая, пребываемъ къ вамъ Императорскою Нашею милостію навсегда благосклонны.

На подлинныхъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

НИКОЛАИ.

С. Петербургъ.
3-го Апрѣля 1838 года.

Высочайшимъ Приказомъ отъ 3-го Апрѣля, производятся: за отличіе по службѣ, изъ Генераль-Маіоровъ въ Генераль-Лейтенанты: Членъ Военно-Ученаго Комитета, состоящій по Артиллеріи *Микутъ*, съ оставленіемъ при прежней должности; Командующій 19-ю Пѣхотною дивизіею, *Фези*, съ утвержденіемъ Начальникомъ сей дивизіи. Изъ Полковниковъ въ Генераль-Маіоры: Могилевскій Комендантъ, состоящій по Кавалеріи *Окуневъ 2-й*, съ оставленіемъ при прежней должности; Смотритель дома Генеральнаго Штаба, состоящій по Арміи *Юшкевичъ*, который и увольняется отъ службы, съ мундиромъ и пенсіономъ полнаго оклада, опредѣленнаго Уставомъ 6-го Декабря 1827 года; находящійся при Главнокомандующемъ Дѣйствующею Арміею, для особыхъ порученій, состоящій по Арміи *Ивановъ 1-й*; Военный Начальникъ Калишской губерніи, состоящій по Артиллеріи *Соболевъ 2-й*; Командиръ Полоцкаго Егерскаго полка, *Соймоновъ*, — всѣ трое съ оставленіемъ при прежнихъ должностяхъ; Лейбъ-Гвардіи Московскаго полка *Руляцковъ*, съ состояніемъ при 2-й Гвардейской Пѣхотной дивизіи; Командиръ 1-го Учебнаго Карabinернаго полка, Флигель-Адъютантъ, Лейбъ-Гвардіи Семеновскаго полка *Вибиковъ 3-й*, съ назначеніемъ Командиромъ 1-й Учебной Карabinерной бригады и съ состояніемъ по Арміи; Командиръ Казанскаго Егерскаго полка, *Чигаговъ*; Командиръ Рижскаго пѣхотнаго полка, *Панталевъ 1-й*; Командиръ Азовскаго пѣхотнаго полка, *Шрейберъ*, — всѣ трое съ оставленіемъ при прежнихъ должностяхъ; состоящій по Кавалеріи *Лифляндъ*; Командиръ Тенгинскаго пѣхотнаго полка, *Кашутинъ*, съ оставленіемъ при прежней должности; Командующій 1-ю бригадою 5-й Легкой Кавалерійской дивизіи, *Ланской 2-й*, съ утвержденіемъ Командиромъ сей бригады. Находящійся при Штабѣ Его Императорскаго Высочества по управленію Генераль-Фельдцейхмейстера, Лейбъ-Гвардіи Пѣшей Артиллеріи Баронъ *Корфъ 2-й*, съ назначеніемъ Командиромъ 2-й бригады 2-й Драгунской дивизіи и съ состояніемъ по Конной Артиллеріи; Командующій Лейбъ-Гвардіи Уланскимъ Его Императорскаго Высочества Влѣкаго Князя МИХАИЛА ПАВЛОВИЧА полкомъ, *Матевевъ 1-й*, съ утвержденіемъ Командиромъ сего полка; Исправляющій должность Начальника Штаба Отдѣльнаго Кавказскаго Корпуса, Генеральнаго Штаба *Коцебу 2-й*, съ утвержденіемъ Начальникомъ Штаба сего Корпуса и съ оставленіемъ въ Генеральномъ Штабѣ; Оберъ-Прокуроръ Святѣйшаго Синода, Флигель-Адъютантъ, Лейбъ-Гвардіи Гусарскаго полка Графъ *Протасовъ*, съ назначеніемъ состоять въ Свѣтъ Его Императорскаго Величества и съ оставленіемъ при прежней должности. Назначаются: состоящій по Арміи Генераль-Лейтенантъ *Фроловъ 1-й*, Инспекторомъ Учебныхъ Карabinерныхъ полковъ, съ оставленіемъ по Арміи; Управляющій Коммиссаріатскимъ Департаментомъ Военнаго Министерства, состоящій по Арміи Генераль-Маіоръ *Храпацевъ*, Генераль-Кригсъ-Коммиссаромъ Военнаго Министерства, съ оставленіемъ по Арміи; Начальникъ Штаба Корпуса Жандармовъ, Генераль-Маіоръ *Дубельтъ 1-й*, состоять въ Свѣтъ Его Императорскаго Величества, съ оставленіемъ при прежней должности. (Р. И.)

— Высочайшимъ Указомъ, отъ 2-го сего мѣсяца, Господинъ Министръ Народнаго Просвѣщенія Всемилостивѣйше пожалованъ въ Дѣйствительные Тайные Совѣтники.

— Высочайшими Именными Указами, данными Придворной Канторъ 2-го сего Апрѣля, Всемилости-

вѣнъ Министра Войны, о чынностяхъ Министерумъ з року зesztego, z serdecznem Naszem zadowoleniem, przekonalismy się znowu o odznaczającym się we wszystkich względach i zupełnie widokom i zamiarom Naszym odpowiadającym stanie powierzonych wam Departamentów: Inspektorskiego i Osiedleń Wojskowych, w obszernym obrębie działań, których wszystkie części z pożądanym postępowaniem osiągnęły cel przez nowe urządzenie Ministerium wskazany, a dzieła mają tok szybki i zgodny z prawidłami. Oświadczając wam zupełną wdzięczność Naszą, za tak chwalebną i pożyteczną służbę waszą, jak i w ogólności za gorliwe wykonanie wielu innych ważnych zleceń, przez Nas na was wkladanych, Najlaskawiej mianujemy was Kawalerem Orderu *Sw. Równego z Apostołami Xięęcia Włodzimierza pierwszego stopnia*, którego znaki przy niniejszym przesyłając, zostajemy ku wam CESARSKĄ NASZĄ łaską na zawsze przychylni.

Na autentyku Własną Jego CESARSKIEJ
Mości ręką napisano:

НИКОЛАИ.

S. Petersburg.
3-go Kwietnia 1838 roku.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny pod dniem 3 m Kwietnia, wyniesieni: za odznaczenie się w służbie, Jenerał-Majorowie na Jenerał-Poruczników: Członek Wojskowo-Naukowego Komitetu, liczący się w Artylleryi *Minut*, z pozostaniem przy obowiązku dotychczasowym; dowodzący 19-tą dywizją Piechoty, *Fesi*, z utwierdzeniem Naczelnikiem tej dywizyi. Półkownicy na Jenerał-Majorów: Mohylewski Komendant, liczący się w Kawaleryi *Okuniew 2 gi*, z pozostaniem przy obowiązku dotychczasowym; Dozorca Domu Sztabu Jeneralnego, liczący się w Armii *Juszkowicz*, który się uwalnia ze służby, z mundurem i pensją zupełnego wyznaczenia, podług ustawy 6-go Grudnia 1827 roku; znajdujący się przy Główno-Dowodzącym Armią Działającą, do szczególnych poleceń, liczący się w Armii *Iwanow 1-szy*; Wojskowy Naczelnik Gubernii Kaliskiej, liczący się w Artylleryi *Sobolew 2-gi*; Dowódzca Półcockiego półku strzelców, *Sojmonow*, — wszyscy trzej z pozostaniem przy obowiązkach dotychczasowych; półku Moskiewskiego gwardyi *Rumiancow*, i ma zostawać przy 2 dywizyi pieszej gwardyi. Dowódzca 1-go uczebne-go półku karabinierów, z półku Siemionowskiego gwardyi Fligel-Adjutant *Bibikow 3-ci*, i mianowany Dowódcą 1-szej karabiniernej uczebnej brygady, z zaliczeniem do wojska. Dowódcy półkow: Kazańskiego strzelców *Czyczagow*, Ryzkiego pieszego *Pantalejew 1-szy* i Azowskiego pieszego *Schreiber*, trzej ostatni z zachowaniem dotychczasowych obowiązków; liczący się w jeździe *Lifland*, Dowódzca Tenginskiego pieszego półku *Kaszutin*, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków; Dowodzący 1 brygadą 5 lekkiej dyw. jazdy *Łańskiej 2-gi*, z zatwierdzeniem na témże dowództwie; zostający przy sztabie Jego CESARSKIEJ Wysokości w wydziale Wielkiego Mistrzostwa artylleryi *Baron Korf 2-gi*, i mianowany Dowódcą 2 bryg. 2 dyw. dragonów z pozostaniem w konnej artylleryi. — Dowodzący półkiem gwardyjskim ułanów Jego CESARSKIEJ Wysokości WIELKIEGO XIĘCIA MICHAŁA *Matwiejew 1-szy* z zatwierdzeniem na témże dowództwie — Sprawujący obow. Naczelnika Sztabu oddzielnego korpusu Kaukaskiego, z Sztabu Jeneralnego *Kotzebue 2-gi*, i zatwierdzony Naczelnikiem tegoż sztabu, z pozostaniem w sztabie Jeneralnym. — Oberprokurator Najsw. Rządzącego Synodu, z półku huzarów gwardyi Adjutant skrzydłowy *Hrabia Protasow*, z zaliczeniem do orszaku Jego CESARSKIEJ Mości i zachowaniem dotychczasowych obowiązków. Zostają mianowani: liczący się w wojsku Jenerał-Major *Frołow 1-szy*, Inspektorem uczebnych karabinierskich półkow, z pozostaniem w wojsku. — Zarządzający Komisyaryjskim Departamentem Ministerstwa Wojny, liczący się w wojsku *Chrapaczew*, Jeneralnym Kriegs-Komisarzem, z pozostaniem w wojsku. — Naczelnik Sztabu Korpusu Żandarmów Jenerał-Major *Dubelt 1-szy*, zaliczony zostaje do orszaku Jego CESARSKIEJ Mości, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków.

— Przez Najwyższy Ukaz, pod dniem 2-m terażniejszego miesiąca, Pan Minister Narodowego Oświecenia Najlaskawiej mianowany Rzeczywistym Radcą Tajnym.

— Przez Najwyższe Imienne Ukazy, do Kantoru Dworu 2-go terażniejszego Kwietnia, Najlaskawiej miano-

вѣйше пожалованы во Фрейлины къ Ея Императорскому Величеству Государыни Императрицы, двинцы Графиня Елизавета *Толь*, Елизавета *Нейдеардтъ*, Лидія *Михайловская-Данилевская*, Марія *Ланская*, Елизавета *Фурманъ* и Наталія *Ефимовицъ*.

— Высочайшими Указами отъ того же числа, данными Правительствующему Сенату, произведены при Высочайшемъ Дворѣ слѣдующія Всемилостивѣйшія пожалованія и назначенія:

Оберъ-Гофмаршалу К. А. *Нарышкину* Всемилостивѣйше повелѣно быть Оберъ-Гофмейстеромъ, а Гофмаршалу Князю Н. В. *Долгорукову* Оберъ-Гофмаршаломъ и Президентомъ Придворной Конторы.

Шталмейстеръ О. П. *Опогининъ*, Егермейстеръ Сенаторъ Графъ В. К. *Браницкій* и Оберъ-Церемоніймейстеръ Графъ И. И. *Воронцовъ-Дашковъ*, Всемилостивѣйше пожалованы въ Дѣйствительные Тайные Совѣтники съ оставленіемъ въ прежнихъ должностяхъ.

Шталмейстеру Графу Мих. Ю. *Вельгорскому*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Гофмейстеромъ.

Каммергеру Дѣйствительному Статскому Совѣтнику Графу А. Н. *Толстому* Всемилостивѣйше повелѣно состоять въ должности Шталмейстера съ оставленіемъ и Членомъ Комитета о конно-заводствѣ Россійскомъ.

Церемоніймейстеру Графу А. П. *Шувалову* Всемилостивѣйше повелѣно быть въ должности Гофмаршала съ увольненіемъ отъ званія Совѣтника Придворной Конторы, и съ Высочайшимъ повелѣніемъ присутствовать въ оной.

— Высочайшими Именными Указами, данными Придворной Конторѣ отъ 2-го и 3-го Апрѣля, состоящіе въ Министерствѣ Иностранныхъ дѣлъ Коллежскій Ассессоръ *Богаевскій* и Титулярный Совѣтникъ Александръ *Бекъ*, Всемилостивѣйше пожалованы въ Камеръ-Юнкеры Двора Ея Императорскаго Величества.

— Статскіе Совѣтники: Придворный Докторъ Я. А. *Авенариусъ* и Врачъ для пользованія больныхъ Придворнаго вѣдомства Чиновниковъ В. П. *Добровольскій*, Всемилостивѣйше пожалованы въ Дѣйствительные Статскіе Совѣтники.

— Высочайшею Грамотою отъ 2-го Апрѣля Директоръ Морскаго Кадетскаго Корпуса Вице-Адмиралъ И. О. *Крузенитернъ*, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена *Св. Александра Невскаго*.

— Высочайшими Грамотами отъ 29 минув. Марта, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Орденовъ: *Св. Анны первой степени Императорскою Коронаю украшеннаго*, Членъ Департамента Удѣловъ Тайный Совѣтникъ Мих. Сем. *Мавринъ*; *Св. Станислава первой степени*, Членъ Департамента Удѣловъ Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ И. Н. *Толстой*; и того же ордена второй степени Членъ Департамента Удѣловъ Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ А. А. *Ляцко*.

— Высочайшею Грамотою отъ 2-го Апрѣля, Академикъ и Заслуженный Профессоръ Императорской Медико-Хирургической Академіи Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ А. Н. *Нелюбинъ*, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена *Св. Станислава второй степени*. (*J. de St. P.*)

— Высочайшими Указами, данными Правительствующему Сенату, минувш. Марта 27-го ч., Всемилостивѣйше повелѣно быть: Совѣтнику Минскаго Губернскаго Правленія, Статскому Совѣтнику *Фрибесу*, Вице-Правителю Бѣлостокской Области, Гродненскимъ Вице-Губернаторомъ, Совѣтнику 1-го Отдѣленія Бѣлостокскаго Областнаго Правленія, Коллежскому Совѣтнику *Лиевизу-Лиевскому*. (*P. И.*)

Высочайше Указы:

Военному Совѣту.

Наблюдая непосредственно за движеніемъ всѣхъ частей управленія Военно-Сухопутными силами Имперіи, Я съ особеннымъ удовольствіемъ замѣтилъ тѣ отличные успѣхи, которыми ознаменовались дѣйствія Военнаго Совѣта, по выполненію двухъ основныхъ обязанностей, Мною на него возложенныхъ: усовершенствованію Военнаго законодательства и устройству части хозяйственной, во всѣхъ видахъ и отношеніяхъ. Утвержденныя Мною, по представленіямъ Военнаго Совѣта, новое Учрежденіе Военнаго Министерства и многія другія положенія, правила и постановленія, водворили строгій порядокъ во всѣхъ отрасляхъ его обширнаго управленія, и на самомъ опытѣ оказались вполне удовлетворительными; часть хозяйственная, по печительностію Военнаго Совѣта, получила новое устройство: сокращены расходы, облегчены обороты, усовершенствованы способы всѣхъ заготовленій, образованы значительные запасы и открыта возможность къ выполненію предположенной Мною мѣры улучшенія содержанія войскъ, мѣры столько же справедливой

wane Frejlinami NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ JEJ MOŚCI, Panny Elżbieta Hrabianka *Toll*, Elżbieta *Neidhardt*, Lidia *Michajłowska-Danilewska*, Marya *Zańska*, Elżbieta *Furmanówna* i Natalia *Jefimowiczówna*.

— Przez Najwyższe Ukazy dnia tegoż, dane Rządzącemu Senatowi, uczynione przy Najwyższym Dworze następujące Najtąskawsze mianowania i oznaczenia:

Wielkiemu Marszałkowi Dworu K. A. *Naryszkinowi* Najtąskawiej rozkazano bydź Wielkim Mistrzem Dworu, a Marszałkowi Dworu Xięciu N. B. *Dołhorukowiu* Wielkim Marszałkiem Dworu i Prezydentem Kantoru Dworu.

Koniuszy T. P. *Opoczynin*, Łowczy Senator B. K. Hrabia *Branicki* i Wielki Mistrz Obrzędów J. J. Hrabia *Woroncow-Daszkow*, Najtąskawiej mianowani Rzeczywistymi Radcami Tajnymi z pozostaniem przy obowiązkach dotychczasowych.

Koniuszemu Mich. J. Hrabieму *Wielhorskiemu*, Najtąskawiej rozkazano bydź Mistrzem Dworu.

Szambelanowi Rzeczywistemu Radcy Stanu A. N. Hrabieму *Tolstowu* Najtąskawiej rozkazano zоставаć w obowiązku Koniuszego z pozostaniem Członkiem Komitetu Rossyjskich stad.

Mistrzowi Ceremonii A. P. Hrabieму *Szuwałowiu* Najtąskawiej rozkazano bydź w obowiązku Marszałka Dworu z uwolnieniem od urzędu Radcy Kantoru Dworu, i z Najwyższym rozkazem w nim zasiadania.

— Przez Najwyższe Imienne Ukazy, do Kantoru Dworu, pod dniem 2-m i 3-m Kwietnia, liczący się w Ministerstwie Spraw Zewnętrznych Assesor Kollegialny *Bohajewski* i Radzca Honorowy Alexander *Bek* Najtąskawiej mianowani Kamer-Junkrami Dworu Jego Cesarzowskiej Mości.

— Radcy Stanu: Doktor Dworu J. A. *Awenarius* i Medyk do leczenia chorych Urzędników wiedzy Dworu B. P. *Dobrowolski*, Najtąskawiej mianowani Rzeczywistymi Radcami Stanu.

— Przez Najwyższy Dyplomata pod dniem 2-m Kwietnia Dyrektor Morskiego Korpusu Kadetów Vice-Admirał J. T. *Krusenstern*, Najtąskawiej mianowany Kawalerem Orderu *Sw. Alexandra Newskiego*.

— Przez Najwyższe Dyplomata pod dniem 29-m zeszłego Marca, Najtąskawiej mianowani Kawalerami Orderów: *Sw. Anny pierwszego stopnia Cesarzką Koroną ozdobionego*, Członek Departamentu Udziatów Radzca Tajny Mich. Sem. *Mawrin*; *Sw. Stanisława pierwszego stopnia*, Członek Departamentu Udziatów Rzeczywisty Radzca Stanu J. N. *Tolstoj*; i tegoż orderu drugiego stopnia Członek Departamentu Udziatów Rzeczywisty Radzca Stanu A. A. *Jaszczenko*.

— Przez Najwyższy Dyplomata pod dniem 2-m Kwietnia, Akademik i Professor zasłużony Cesarzowskiej Medyko-Chirurgicznej Akademii Rzeczywisty Radzca Stanu A. N. *Nielubin*, Najtąskawiej mianowany Kawalerem Orderu *Sw. Stanisława drugiego stopnia*.

— Przez Najwyższe Ukazy, dane Rządzącemu Senatowi, 27-go zeszłego Marca, Najtąskawiej rozkazano bydź: Radcy Mińskiego Rządu Gubernialnego, Radcy Stanu *Fribesowi*, Vice-Rządzącego Obwodu Białostockiego; Grodzieńskim Vice-Gubernatorem Radcy 1-go Oddziału Białostockiego Rządu Obwodowego, Radcy Kollegialnemu *Janiewiczowi-Janiewskiemu*. (*R. In.*)

Najwyższe Ukazy:

RADZIE WOJSKOWEJ.

Mając baczenie bezpośrednio na ruch wszystkich części zarządu siły zbrojnej lądowej Cesarstwa, ze szczególnem zadowoleniem dostrzegłem te odznaczające się postępy, któremi oznamionowane zostały czynności Rady Wojskowej, w wypełnieniu dwóch zasadniczych obowiązków, przeze Mnie na nią włożonych: w udoskonaleniu prawodawstwa wojskowego i w urządzeniu części gospodarskiej, we wszystkich kształtach i względach. Utwierdzone przeze Mnie, podług przedstawień Rady Wojskowej, nowe urządzenie Ministerium Wojny i wiele innych ustaw, prawideł i postanowień, wprowadziły ścisły porządek we wszystkich gałęziach tego zarządu obszernego, i w samem doświadczeniu okazały się zupełnie zaspakajającemi; część gospodarska, przez pieczołowitość Rady Wojskowej, otrzymała nowe urządzenie: umniejszone zostały wydatki, ulżone obróty, ulepszone środki wszystkich przygotowań, porobione znaczne zapasy i dana możność wypełnienia zamiarowanego przeze Mnie środka polepszenia utrzymania wojsk, środka tak sprawiedliwego w zasadach, jak dobroczyn-

въ основаніяхъ, сколько благотворной въ послѣдствіяхъ. Наконецъ и дѣлопроизводство Военнаго Совѣта, не замедляясь нисколько строгимъ соблюденіемъ коллегіальныхъ формъ, имѣло постоянно самое быстрое, успѣшное движеніе. Пріемля съ особенною признательностію столь примѣрно полезныя дѣйствія, Я изъявляю совершенное Моё благоволеніе: Военному Совѣту; управляющимъ всѣмъ текущимъ дѣлопроизводствомъ его, Директору Канцеляріи Военнаго Министерства, Статсъ-Секретарю Брискорну, и Управляющему Военно-Походною Канцеляріею Моюю, Статсъ-Секретарю Позену, производящему всѣ дѣла по новому устройству и усовершенствованію частей управленія Военнаго Министерства.

ГЕНЕРАЛЬ-АУДИТОРИАТУ.

Изъ отчета Военнаго Министра за 1837 годъ, Я съ особеннымъ удовольствіемъ усмотрѣлъ, что дѣлопроизводство Генераль-Аудиторіата въ минувшемъ году, какъ и въ предшествовавшихъ, сопровождалось полнымъ успѣхомъ, и что всѣ дѣйствія Генераль-Аудиторіата постоянно устремлялись къ неуклонному выполненію важной обязанности, возложенной на него Учрежденіемъ Военнаго Министерства. За сія столь отличныя дѣйствія, вполне соответствующія пользамъ службы и Моимъ ожиданіямъ, Мнѣ весьма пріятно изъявить Генераль-Аудиторіату Мою совершенное благоволеніе.

На подлинныхъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

(Р. И.)

Въ Санктпетербургѣ.
3-го Апрѣля, 1838 года.

Въ слѣдствіе Указа Правительствующаго Сената, послѣдовавшаго по вопросу Орловской Казенной Палаты о томъ: подлежатъ ли казенныя поселенія всѣхъ вообще наименованій, за не взносъ рекрутскихъ складочныхъ денегъ платежу пени, тогда какъ пеня сія, на основаніи Свода Законовъ тома 5-го Устава о податяхъ ст. 332 отменена за не взносъ въ срокъ подати подушной, оброчной, на водяной и сухопутныя сообщенія, а также за право винокуренія, оны Г. Министръ Финансовъ входилъ съ представленіемъ въ Комитетъ Гг. Министровъ. По положенію Комитета 8 и 22 Февраля, Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: не полагать пени съ казенныхъ крестьянъ за не взносъ ими въ срокъ въ казну рекрутскихъ складочныхъ денегъ. (Оп. Пр. Сен. 29 Марта 1838 г.)

Г-нъ Статсъ-Секретарь Бахтинъ уведомилъ Г. Министра Юстиціи, что въ Комитетъ Гг. Министровъ происходило разсужденіе на счетъ единовременныхъ пособій, выдаваемыхъ на основаніи 1376 ст. Св. Уст. о пенсіяхъ и единовременныхъ пособіяхъ, въ которой сказано: единовременныя пособія опредѣляются для Чиновниковъ краткое время служившихъ и по тяжкимъ болѣзненнымъ припадкамъ оставляющимъ службу. Его Императорское Величество, по положенію Комитета изволилъ находить, что изъ §§ 21 и 41 общаго пенсіоннаго устава 6 Декабря 1827 года явствуетъ, что въ семь случаевъ подъ выраженіемъ: *краткое время служившихъ* должно разумѣть не тѣхъ, кои служили меньше 20 лѣтъ, но прослужившихъ отъ 1 до 5 лѣтъ и слѣдственно на единовременныя при отставкѣ пособія, по приведенной выше 1376 ст. имѣютъ право только такіе изъ Чиновниковъ, служившихъ отъ 1 до 5 лѣтъ, кои по представленнымъ ими о болѣзняхъ своихъ свидѣтельствамъ могли бы подходить подъ дѣйствіе 1419 ст. Св. Пен. Уст.; но за невыслугою постановленныхъ въ оной сроковъ, т. е. меньше 5 лѣтъ, не могутъ воспользоваться никакою пенсіею; а потому въ 1 день сего Марта, Высочайше повелѣть соизволилъ: единовременныя пособія, по непредѣлительности сего закона дѣйствительно уже произведенныя Чиновникамъ, немѣвшимъ, по представленнымъ о болѣзняхъ ихъ свидѣтельствамъ, права на полученіе пенсій по ст. 1419 Св. Пенс. Уст. оставивъ безъ обратнаго взысканія въ казну, утвердить; для единообразнаго же на будущее время назначенія таковыхъ пособій, на основаніи 1376 ст. того же Уст. о настоящемъ изясненіи точнаго смысла оной объявить повсемѣстно. (Опуб. Прав. Сен. 26 Марта 1838 г.) (С. В.)

СТАТИСТИКА.

Промышленность, Торговля и т. д.
Отчетъ Министра Внутреннихъ Дѣлъ, за 1836 годъ.
(Продолженіе).

Садоводство.

Какъ по винограднѣю, такъ и по садоводству вообще, Тауригеской Губерніи принадлежит первенство предъ всѣми прочими. Урожай плодовъ въ 1836 году былъ въ ней еще менше хорошъ, нежели въ предшествовавшей. Въ Кавказской области оны были также посредственны. Абрикосовъ и Персиковъ, какъ

него въ skutkach. Nakoniec i tok spraw Rady Woj-skowej, nie doznając zgoła zwłoki przez ścisłe zachowanie form kollegialnych, miał statecznie jak najszybszy i najlepszy postęp. Przyjmując ze szczególnem uznaniem tak wzorowo pożyteczne działania, oświadczam zupełne Moje zadowolenie: Radzie Woj-skowej, zarządzającymъ wszystkimi potocznymi jej sprawami, Dyrektorowi Kancellaryi Ministeriumъ Woyny, Sekretarzowi Stanu Briskornowi, i Zarządzającemu Wojskową Pochodową Kancellaryą Moją Sekretarzowi Stanu Pozenowi, odbywającemu wszystkie sprawy podług nowego urządzenia i ulepszenia części zarządu Ministeriumъ Woyny.

ГЕНЕРАЛЬНОМУ АУДИТОРИАТУ.

Ze sprawozdania Ministra Woyny za rok 1837-ny, ze szczególnem zadowoleniem dostrzegłem, że odbywaniu Spraw Jeneralnego Audytoryatu w roku zeszłym, jako i w latach poprzedzających, towarzyszył zupełny, skutek i pośpiech i że wszystkie czynności Jeneralnego Audytoryatu statecznie dążyły do koniecznego wypełnienia ważnego obowiązku, włożonego na niego przez urządzenie Ministeriumъ Woyny. Za te tak odznaczające się czynności, zupełnie odpowiadające pożytkom służby i oczekiwaniomъ Moim, tader Mi jest przyjemnie oświadczyć Jeneralnemu Audytoryatowi zupełne Moje zadowolenie.

Na autentyku Własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

W St. Petersburgu.

3-go Kwietnia 1838 roku.

НИКОЛАЙ.

(R. In.)

Na skutek Ukazu Rzadzącego Senatu, nastalego z powodu zapytania Orłowskiej Izby Skarbowej o tém: czy ulegają włościanie skarbowi wszystkimъ w ogólności nazwań, za niewniesienie w terminie rekruckich pieniędzy składkowych płaceniю пени, wówczas, kiedy pena ta, na osnovie Połączenia Praw тому 5-go Ustawy o podatkachъ przez artykuł 332 odmieniona została za nieopłatę w terminie podatku poduszного, czynszowego, na wodne i lądowe komunikacye, tadzież za prawo pędzenia wódki, P. Minister Skarbu czyniłъ przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów. Po nastalemъ postanowieniu Komitetu 8 i 22 Lutego, Cesarz Jego Mość Najwyżej rozkazać raczył: nie назначать пени з влошчанъ skarbowychъ за niewniesienie przez nich w terminie do Skarbu rekruckichъ pieniędzy składkowych. (Op. p. Rz. Sen. 29 Marca 1838 r.)

P. Sekretarz Stanu Bachtinъ uwiadomiłъ P. Ministra Sprawiedliwości, że w Komitecie PP. Ministrów rozważano rzecz o jednorazowychъ wsparciachъ, wydawanychъ na osnovie 1376 artykułu Połączenia Ustawъ o pensjachъ i jednorazowychъ wsparciachъ, w którymъ powiedziano: czasъ krótki służącychъ, a z przyczyną ciężkichъ chorobъ służbę opuszczającychъ. Jego Cesarska Mość, po nastalemъ postanowieniu Komitetu, raczyłъ znajdować, iż z §§ 21 i 41 ogólnej ustawy o pensjachъ 6-go Grudnia 1827 roku okazuje się, że w tymъ razie podъ выраженіемъ: *krótki czasъ służącychъ* należy rozumіеć nie тыхъ, którzy służyли mniej, jakъ latъ 20-cie, ale którzy wystużyли od 1 do 5-ciu latъ, a zatemъ на jednorazowe przy odstawce wsparcia, podługъ przywiedzonego wyżej 1376 artykułu, mają право tacy tylko z urzędnikówъ, służącychъ od 1-go do 5-ciu latъ, którzy, na mocy okazanychъ przez nich о swychъ chorobachъ świadectwъ, mogliby podlegać skutkomъ 1419 artykułu Połączenia Ustawъ Pensyjnychъ; ale z powodu niewysłужenia zakreślonychъ w niej terminówъ, to jest, mniej nad 5 latъ, nie mogą z żadnejъ korzystać pensyi; a zatemъ dnia 1-go terażniejszego Marca, Najwyżej rozkazać raczył: jednorazowe wsparcia, dla niedostateczności tego postanowienia rzeczywiście jużъ wydane Urzędnikomъ, którzy z przedstawionychъ о ichъ chorobachъ świadectwъ, nie mieli prawa на otrzymanie pensyi podługъ artykułu 1419 Połączenia Ustawy о Pensjachъ zostawiwszy bezъ uzyskania на powrótъ do skarbu, utwierdzić; dla jednostajnego zaś на czasъ przyszły назначанія takichъ wspomоженъ, на osnovie 1376 artykułu teyże Ustawy о niniejszemъ objaśnieniu istotnejъ jego myśli, ogłosić w całymъ państwie. (Op. przez R. S. 26-go Marca 1838 roku.) (G. S.)

СТАТИСТИКА.

PRZEMYSŁ, HANDEL i t. d.
Zdanie Sprawy Ministra Spraw Wewnętrznych,
za rok 1836.
(Ciąg dalszy).
Ogrodnictwo.

Takъ podъ względemъ winnicъ, jako i ogrodnictwa w ogólności, należy się Gubernii Тауригеской первенство przedъ wszystkimi innymi. Urodzaj owocowъ w r. 1836 byłъ w niej gorszy jeszcze, niżeli w roku poprzedzającymъ. W ohwodzie Kaukazkimъ także byłъ mierzny. Moreli i brzoskwinъ, również jakъ w Krymie, takъ i w

въ Крыму, такъ въ Кавказской области, вовсе не было. *Кулжута*, посѣянаго въ Кизлярскомъ уездѣ, Г. *Арбисевель* въ 1836 году получено около 30 пудъ. *Хлопчатой бумаги* посѣяно имъ также до 7½ пудъ, и получено 35. *Риса* посѣяно жителями Кизляра и округа его 15,000 пудъ, а собрано только 50,000. *Желтинника* (*Rhus Cotinus*) въ Кизлярскомъ и Моздокскомъ округахъ, на песчаныхъ буграхъ, собрано до 10,000 пудъ; онъ отправляется во внутреннія губернии, для продажи нашимъ фабрикантамъ. *Каперсовз* собрано въ Кизлярскихъ степяхъ до 8,000 пудъ: они большею частію отправлены въ Астрахань и на Нижегородскую ярмонку.

Учрежденное въ 1835 году въ Москвѣ *Общество Любителей Садоводства*, состоящее подъ Высочайшимъ покровительствомъ Государыни Императрицы, успѣло въ теченіи одного года сдѣлать многія полезныя распоряженія на дачѣ *Студенецъ*, пожалованной Ея Величествомъ во временное владѣніе общества; всѣ строенія сей дачи исправлены; оранжереи, въ которыхъ не было никакихъ растений, теперь полны лучшихъ и рѣдкихъ; посажено много плодовыхъ деревьевъ, и положено начало къ разведенію огородныхъ овощей; посѣяны также разныя иностранныя техническія и медицинскія растенія, съ цѣлію усвоить ихъ Московскому климату.

Шелководство.

Шелка въ 1836 году выдѣлана, по сѣю сторону Кавказскихъ горъ, около 250 пудъ, менѣе противу 1835 г.—112 пудъ 27 ф. Только въ *Кавказской* области количество выдѣланнаго шелка въ 1836 году было значительнѣе, нежели въ 1835; впрочемъ и тамъ поздніе весенніе морозы погубили много древесныхъ почекъ. Въ *Кизлярѣ* шелкъ продавался по 10 и 11 рублей, а по станицамъ и селеніямъ—даже по 8 и 9 р. за фунтъ. Шелкъ выдѣланный въ *Херсонской* Губерніи, гдѣ деревья также отъ мороза чрезвычайно пострадали, большею частію былъ проданъ Обществу Сельскаго Хозяйства Южной Россіи по 2½ руб. серебромъ за фунтъ. Въ *Крыму* шелкъ посредственною доброты продавался по 12 и 14 руб. за фунтъ*). Въ *Астраханской* Губерніи, кромѣ 15 пудъ чистаго шелка, добыто еще 6 пуд. 27 фунт. шелка хлопчатого; послѣдняго пудъ продавался отъ 160 до 200 р., а за первый платили отъ 600 до 650 руб.

Въ началѣ 1836 года, я имѣлъ счастье представлять Вашему Императорскому Величеству образцы шелковъ, выдѣлываемыхъ въ имѣніи Кавказскаго помѣщика *Реброва*, и Ваше Величество изволили разсматривать ихъ съ особеннымъ благосклоннымъ вниманіемъ. Въ Октябрѣ Г. *Ребровъ* сообщилъ Министерству, что онъ выписалъ чрезъ Кяхту настоящихъ *Китайскихъ* червей, принадлежащихъ къ той породѣ, которая производитъ отличный шелкъ *Сина*; въ разведеніи ихъ онъ имѣлъ полный успѣхъ, и получилъ уже отъ сихъ червей шелкъ высокаго достоинства.

(Продолженіе впрѣдъ).

*) Морозы въ концѣ Апрѣля убили въ Крыму на тушовыхъ деревьяхъ листь уже развишій. Главный Инспекторъ шелководства дѣлалъ, при семъ случаѣ, любопытныя опыты надъ шелковичными червями, которыхъ онъ кормилъ различными растеніями; хотя нѣкоторыя изъ сихъ растеній они и ѣли нѣсколько недѣль сряду, но ни одинъ червь не доведенъ симъ кормомъ до того, чтобы свилъ свой пузырекъ: большая часть погибла прежде 4 сна, и не многіе только пережили сію эпоху своего существованія.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 12-го Апрѣля.

Эрцъ-Герцогъ Фердинандъ *d'Este*, послѣ торжественнаго закрытія засѣданій Сейма, въ Трансильваніи, прибылъ въ сію столицу. Неизвѣстно еще, вступитъ ли Герцогъ, по прежнему, въ должность Генералъ-Губернатора Галиціи, какъ по военной такъ и по гражданской частямъ.

— Обрядъ умовенія ногъ въ великій четвертокъ, происходившій во дворцѣ обыкновеннымъ порядкомъ. Ихъ Императорскія Величества совершили обрядъ сей, въ присутствіи вдовствующей Императрицы, Эрцъ-Герцога Франца и его супруги, Эрцъ-Герцога Карла и его сыновей и Эрцъ-Герцоговъ Иоанна и Людвика.

— Князь Павелъ *Эстергази* заказалъ для себя, на торжество коронаціи Англійской Королевы, богатый Венгерскій костюмъ, который, какъ говорятъ, будетъ стоить 500,000 рейнскихъ гульденовъ; одни сапоги, вышитые золотомъ и украшенные драгоценными камнями, стоятъ 8,000 гульд.

— Пожертвованія въ пользу несчастныхъ жителей Венгрии, потерѣвшихъ отъ наводненія, продолжаютъ съ постояннымъ успѣхомъ. Жители г. Вѣны пожертвовали 500,000 рейн. гульд. Большая часть этой

обводзіе Кавказскимъ, згола prawie nie było. *Sesamum* (*Sesamum orientale*), zasianego w powiecie Kizlarskim, u P. *Arjeszewa*, w r. 1836 zebrano blisko 30 pudow. *Bawełny*, której zasiano u niego do 7½ pud., zebrano 35 pud. *Ryżu* wysieli mieszkańce Kizlaru i okręgu Kizlarskiego 15,000, a zebrali tylko 50,000 pudow. *Sumaku* (*Rhus Cotinus*), zebrano w okręgach: Kizlarskim i Mozdokskim, na piaszczystych pagórkach, do 10,000 pudow; wywożą go do Gubernij środkowych dla sprzedaży naszym fabrykantom. *Kaparow* zebrano w stepach Kizlarskich do 8,000 pudow, które po większej części wysłane zostały do Astrachania i na jarmark Niżegorodzki.

Zawiązane w r. 1835 w Moskwie *Towarzystwo Miłośników Ogrodnictwa*, zostające pod Najwyższą opieką Najjaśniejszej Cesarzowej, zdołało w ciągu jednego r. zaprowadzić wiele pożytecznych rozporządzeń na folwarku *Studeniec*, oddanym mu przez Jej Cesarzką Mość w czasową administracyą; wszystkie zabudowania tego folwarku zostały poprawione; szklarnie, w których żadnych nie było roślin, teraz pełne są pięknych i rzadkich; posadzono wiele drzew owocowych, i dano początek zaprowadzeniu ogrodowin; posiano także rozmaite zagraniczne, w technice i medycynie używane rośliny, celem oswojenia ich z klimatem miasta Moskwy.

Jedwabnictwo.

Jedwabiu w r. 1836 otrzymano w prowincjach, z tej strony gór Kaukaskich położonych, około 250 pudow, a zatem mniej, niżeli w r. 1835, pudow 112 funtow 27. Tylko w obwodzie Kaukaskim ilość wyrobionego jedwabiu w r. 1836 była znacznieszą, niż w r. 1835; wreszcie i tam późne mrozy wiosenne wygubiły wiele pączków na drzewach. W Kizlarze sprzedawano funt jedwabiu po 10 i 11 rub. ass., a po stanicach i wsiach, nawet po 8 i 9 rub. ass. Jedwab' zebrany w Gubernii Chersońskiej, gdzie drzewa także od mrozow niezmiernie ucierpiały, po większej części sprzedany został Towarzystwu Gospodarstwa Wiejskiego Rossyi południowej, po 2½ rub. srebr. funt. W Krymie jedwab' miernej dobroci sprzedawano po 12 i 14 rub. ass. funt. *). W Gubernii *Astrachańskiej*, oprócz 15 pudow czystego jedwabiu, zebrano nadto 6 pudow 27 funtow bawełniastego; ostatni sprzedawano po 160 do 200 rub. ass. pud, a za pierwszy płacono po 600 do 650 rubli.

W początku r. 1836 miałem szczęście przedstawić Waszej Cesarzkiej Mości próbki jedwabów, wyrabianych w majątności *Rebrowa*, obywatela Kaukaskiego, które W. C. Mość ze szczególną uwagą oglądać raczyłeś. W Październiku P. *Rebrow* zawiadomił Ministerstwo, że sprowadziwszy przez Kiahnę prawdziwe jedwabniki *Chińskie*, z gatunku, z którego wyrabiają wyborny jedwab' *Sina*, udało mu się je rozmnożyć, i otrzymać już z nich jedwab' niepospolitej dobroci.

(Dalszy ciąg nastąpi).

*) Mrozy przy końcu Kwietnia, zniszczyły w Krymie rozwinięte już liście nadrzewach morwowych. Główny Inspektor jedwabnictwa robił z tego powodu ciekawe doświadczenia z jedwabnikami, karmiąc je rozmaitemi roślinami: a chociaż jedwabniki żyły niektórymi z tych roślin wciąż przez kilka tygodni, żadna przecięż liszka nie była w stanie przy tém pożywieniu uwieć kokonu; większa ich część zginęła przed 4-tem zaśnieniem, a tylko mała ilość przetrwała ten perypod swojego istnienia.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

AUSTRIA.

Wiedeń, 12 go Kwietnia.

Arcy-Xiążę Ferdynand *d'Este*, po uroczystém zakończeniu Sejmu Siedmiogrodzkiego w dniu 31 z. m. powrócił do naszej stolicy. Nie jest jeszcze wiadomém z pewnością: czy obejmie dawniejsze swoje urzędowanie, jako Jeneralny Gubernator Cywilny i Wojskowy Królestwa Galiicyi.

— Obrząd umywania nóg w Wielki-Czwartek odbywał się w zamku zwyczajnym sposobem. Cesarz i Cesarzowa osobiście dopełniali tego obrzędu, w obecności Cesarzowej wdowy, Arcy-Xięcia *Franciszka* i jego Małżonki, Arcy Xięcia *Karola* i jego synów, oraz Arcy-Xiążąt *Jana* i *Ludwika*.

— Xiążę Paweł *Esterhazy* obstałował dla siebie, na uroczystość koronacyi Królowej angielskiej, spaniały węgierski ubiór, który ma kosztować 500,000 reńskich. Same ciżmy, wyszywane złotem i drogiemi kamieniami wysadzane, kosztują 8,000 reńskich.

— Ciągłe trwa zapat w niesieniu pomocy nieszczęśliwym mieszkańcom Węgierskim, powodzią dotkniętym; sami mieszkańcy Wiednia złożyli na ten cel 500,000 reń, do czego przyczyniła się najwięcej lote-

суммы собрана съ продажи билетовъ на лотерею, составленную подъ завѣдываніемъ Книгини *Меттернихъ*. Турецкіе Посланники, назначенные къ Венскому и Берлинскому Дворамъ, участвовали въ семь благотворительномъ дѣлѣ. Первый изъ нихъ прислалъ для разыгрыша въ лотерею драгоцѣнную шаль, а другой серебряный кубокъ. (О. Г. Ц. П.)

— За нѣсколько дней провѣзжала здѣсь Дца *Тальони* изъ Варшавы въ Парижъ, но неявлялась въ театръ, потому, что дирекція не хотѣла ей дать требуемыхъ 200 червон. за каждое представленіе.

— Турецкіе Посланники при здѣшнемъ и Берлинскомъ Дворѣ, *Рифатъ* Бей и *Кіамиль* Паша, представлялись 9 го ч. Государствен. Канцлеру Князю *Меттерниху*. *Рифатъ*-Бей имѣетъ около 33 лѣтъ, довокъ въ обращеніи и веселъ; *Кіамиль*-Паша знаетъ нѣсколько по Славянски, но оба рѣшились непремѣнно обучаться Французскому языку, который уже нѣсколько понимаютъ. Оба они показываютъ большое любопытство и желаютъ все изслѣдывать и это служить доказательствомъ, (какъ неоднократно писали изъ Константинополя) что ихъ посольство съ многочисленною свитою молодыхъ Турокъ, назначено съ цѣлію, ознакомить ихъ съ просвѣщеніемъ и ввести оное въ Турцію. Изъ 25 находящихся при нихъ молодыхъ Турокъ, Секретари обоихъ Посланниковъ неимѣютъ болѣе 20 лѣтъ отъ роду; кромѣ того *Кіамиль*-Паша, взялъ съ собою младшаго своего брата, а Ормянинъ, который говоритъ только по турецки и по французски, служитъ ему переводчикомъ. Изъ всей свиты обоихъ Посланниковъ ни одинъ не знаетъ Нѣмецкаго языка. Советникъ Турецкаго посольства *Г. Мауројени*, ѣздилъ на встрѣчу имъ изъ Вены. *Кіамиль*-Паша, останется здѣсь на 10 или 12 дней, послѣ чего прямо отправляется въ Берлинъ. (G. C.)

Франція.

Парижъ, 14-го Апрѣля.

Король намѣревается лѣтомъ съѣздить въ Бордо и въ Байонну.

— Снова носятъ слухи, что Герцогъ *Немурскій* будетъ назначенъ Вице-Королемъ въ Алжиръ. Въ такомъ случаѣ онъ отправится въ Африку въ сопровожденіи Гг. *Лоранса*, въ качествѣ Министра Внутреннихъ дѣлъ; *Болаже*, въ званіи Министра Юстиціи и Ген. *Гаксо* въ должности Военнаго Министра.

— Король на дняхъ давалъ частную аудіенцію Г-ну *Сильвестру де Саси*, который поднесъ Е. В-ву похвальное сочиненіе извѣстнаго отца своего о религіи Друзовъ. — Г. *Тексье* представилъ Герцогу *Орлеанскому* первый экземпляръ своего сочиненія, содержащаго описаніе Малой Азіи.

— Слышно навѣрное, что Герцогъ *Немурскій* не будетъ въ Лондонѣ во время коронаціи Королевы *Викторіи*.

— *Мониторъ* сообщилъ слѣдующее извѣстіе изъ Портъ-о-Пренсъ отъ 15 Февраля: „Появленіе на купеческихъ корабляхъ желтой горячки, приписать только должно нездоровому мѣстоположенію, гдѣ они остановились; военные корабли стоящіе въ отдаленнѣйшемъ положеніи, свободны отъ сей болѣзни.“

— Палата Депутатовъ производитъ совѣщанія о проектѣ закона касательно подвергшихся сумасшествію.

— Въ послѣднемъ засѣданіи Академіи нравственныхъ и политическихъ наукъ, Г. *Кузенъ* изъ записокъ Доктора *Губрауера* въ Берлинѣ, сообщилъ извѣстіе, обратившее общее вниманіе, именно, что подлинникъ проекта предложеннаго Великимъ *Лейбницомъ* Королю *Людвигу XIV* о предпріятіи Французской экспедиціи въ Египетъ, открытъ Г-мъ *Пецъ*, бібліотекаремъ въ Ганноверѣ. Часть онаго писана собственною рукою *Лейбница*, остальное имъ просмотрено и исправлено. Въ то же время Г. *Фулье* въ бібліотекѣ Института открылъ копию сегожь сочиненія, которую *Мортъ* велѣлъ взять и препроводить первому тогдашнему Консулу. — Потомъ Г-нъ *Биньонъ* читалъ продолженіе своей исторіи Наполеона въ 1812 году и несчастной для него войны сего времени.

— Увѣдомляютъ изъ Логроño отъ 7 ч. с. м.: „Слышно о происшедшемъ сраженіи между Христиносскимъ Генераломъ *Коинтана* и Карлистами подъ командою Аббата *Мерино*, бывшемъ 4 го ч. с. м. близъ Ретуэрта. *Леонъ эль-Конде* съ 4-мя баталіонами, 7 эскадронами и 2 пушками перешелъ чрезъ Эбро при Калатравѣ. Инфантъ *Донъ-Себастьянъ* и *Виллареаль*, кажется хотятъ перейти чрезъ Эбро въ окрестностяхъ Туделя, для доставленія помощи Генералу *Таррагалъ*, но *Але* съ своею дивизіею занимаетъ всѣ мѣста возможные къ переправѣ, начиная отъ Пуэбла до Каль-гора.“

15-го Апрѣля.

Принца *Жоанвилскаго* ожидаютъ въ Нью-Йоркѣ,

rya, pod przewodnictwem Xięźnej *Metternich* dokonana. Nawet Turccy Posłowie, przeznaczeni do tutejszego i berlińskiego dworn, kosztownemi przedmiotami przyczynili się do tej szlachetnej zabawy; pierwszy bowiem dał w tym celu szal kosztowny, a drugi, kubek srebrny. (G.R.K.P.)

— Przed kilką dniami przejeżdżała tędy Panna *Taglioni* z Warszawy do Paryża, ale nie występowała na teatrze, ponieważ dyrekcyja nie chciała jej dać żądanych 200 czerw. zł. za każde wystąpienie.

— Posłowie tureccy przy tutejszym i berlińskim dworze, *Rifaat-Bej* i *Kiamil-Basza*, byli przedstawiani, d. 9, Xięciu *Metternichowi*, kanclerzowi państwa. *Rifaat-Bej* może mieć około lat 33, jest przyjemny i żywy; *Kiamil-Basza* będzie zapewne blisko 6 lat starszy, także pięknej postaci i pięknych przymiotów. Obadwa mówią tylko po turecku; *Kiamil Basza* umie cokolwiek po słowiańsku, ale obadwa postanowili uczyć się języka francuzkiego, którego mają już niejaką znajomość. Obadwa okazują wiele ciekawości i chęci zbadywania wszystkiego, co przekonywa, jak nie raz donoszono już ze Stambułu, że ich posłannictwo z licznym orszakiem młodzieży tureckiej, ma na celu obznaczenie ich z oświatą i wprowadzenie tejże do państwa tureckiego. Z 25 znajdujących się przy nich młodych Tarków, sekretarze obudwóch posłów, nie mają więcej, jak po lat 20 wieku; prócz tego wziął z sobą *Kiamil-Basza* swego młodszego brata, a Ormianin, mówiący tylko po turecku i francuzku, służy mu za tłumacza. Z całego obudwóch posłów orszaku, żaden nie umie po niemiecku. Radzca Poselstwa Tureckiego, Pan *Maurojeni*, wyjeżdżał z Wiednia na ich spotkanie. *Kiamil-Basza* zabawi tu dni 10 lub 12, po czém udaje się wprost do Berlina. (G. C.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 14 Kwietnia.

N. Pan ma w tym roku w miesiącach letnich odwiedzić Bordeaux i Bayonne.

— Znnowu mówią, że Xięź *Nemours* ma być mianowany Vice-Królem Algieru; w takim przypadku towarzyszyłby mu do Afryki jako Ministrowie: P. *Laurence*, Spraw Wewnętrznych, P. *Bolanger*, Sprawiedliwości, a Jenerał *Naixo*, Wojny.

— Król dał w tych dniach posłuchanie prywatne Panu *Sylvestre de Sacy*, który złożył Monarsze ostatnie dzieło sławnego ojca swego, o religii Druzów. — Xięciu *Orleans* ofiarował P. Ch. *Texier*, pierwszy exemplarz swego dzieła, obejmującego opis Azyi Mniejszej.

— Słychać teraz z pewnością, że Xięź *Nemours* nie będzie obecny w Londynie na koronaocy Królowy *Wiktoryi*.

— *Monitor* doniósł z Port-au-Prince, pod d. 15 Lutego, co następuje: „Pokazanie się na okrętach kupieckich żółtej gorączki, tylko niezdrawemu miejscu, gdzie stanęły na kotwicy, przypisać należy; okręty wojenne, znajdujące się w dalszej od miasta odległości, są od tej choroby ochronione.“

— Izba deputowanych naradza się nad projektem do prawa o cierpiących pomieszczenie umysłu.

— Na ostatniem posiedzeniu Akademii umiejętności moralnych i politycznych, udzielił Pan *Cousin*, z pism doktora *Gubrauer* w Berlinie, wiadomość, która powszechnie sprawiła zajęcie, to jest: doniósł P. *Cousin*, że oryginał projektu, podanego przez Wielkiego *Leibnitza* Królowi *Ludwikowi XIV*, względem przedsięwzięcia wyprawy francuzkiej do Egiptu, został wynaleziony przez P. *Petz*, bibliotekarza w Hannowerze. Część tego projektu jest napisana własną ręką *Leibnitza*, reszta przez niego przejrzana i poprawiona. W tymże czasie znalazł Pan *Fouillet* w bibliotece instytutu, kopią tegoż samego dzieła, którą Jenerał *Mortier* wziąć był kazał i ówczasowemu pierwszemu konsulowi przesłał. — Następnie czytał Pan *Bignon* wyjątki dalsze swojej historyi Napoleona, z epoki 1812 roku i nieszczęśliwej dla niego wojny tego czasu.

— Donoszą z Lогroño pod 7 h. m.: „Słychać o stoczzonej bitwie między Krystynistowskim Jenerałem *Quintana* a Karolistami pod dowództwem Xięźa *Merino*, która w dniu 4-tym h. m. pod Retuerta zajęć miała. *Leon-el-Conde*, przeszedł we 4 bataliony, 7 szwadronów i 2 armatami przez Ebro pod Calatrava. Infant *Don Sebastian* i *Villareal*, zdają się mieć chęć przejścia przez Ebro w okolicy Tуделя, dla doprowadzenia posiłków Jenerałowi *Tarragal*, ale *Alaix* zajmuje ze swoją dywizją wszystkie miejsca do przeprawy sposobne, poczynawszy od Puebla aż do Cal-hora.“

Dnia 15-go.

Xięź *Joinville* spodziewany jest w Nowym-Jorku,

гда жительствовавшие тамъ Французы дѣлають разныя приготовления для принятія высокаго гостя. Назначенъ даже для сего комитетъ.

— Слышно, что вмѣсто Генерала *Алавы* будетъ Испанскимъ Посланникомъ при здѣшнемъ Дворѣ Маркграфъ *Агиларъ*, тотъ самый, который удалился послѣ происшествій въ Логронью.

— *Garde National*, журналъ издаваемый въ Марсели, утверждаетъ, что Евзебій *де Саль*, Профессоръ Арабскаго языка, отправленный по ученому предмету на востокъ, и жительствовавший въ Египтъ, получилъ дозволеніе отъ Вице-Короля осмотрѣть главную бібліотеку въ Аль-Альзгаръ и пользоваться ею усмотрѣнію.

— Изъ Нанта отплыло 100 пассажировъ въ Мараканбо, чтобы поселиться въ этой мало извѣстной странѣ.

— *Phare de Bayonne* уведомляетъ, что *Донъ-Карлосъ* непрерывно проживаетъ въ Эстеллѣ, и вовсе не видно, чтобы онъ выѣхалъ оттуда.

Байонна, 13-го Апрѣля.

Карлистскій Генералъ *Герге* осаждаетъ Виллануэва де Мена, ключъ въ Сантандерскую провинцію. Изъ Витторіи отправлены два баталіона для подкрѣпленія *Фирмина Ириарте*. *Эспартеро* лежитъ въ постели въ Бривіескѣ. За нѣсколько дней на самой границѣ во время проезда задержанъ Архіепископъ *де Сантьяга де Куба* и отправленъ въ здѣшній городъ гдѣ находится подъ строгимъ карауломъ. (G. C.)

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, 14-го Апрѣля.

Цехъ Лондонскихъ золотыхъ дѣлъ мастеровъ, богатѣйшій въ цѣломъ свѣтѣ, приготовляетъ празднество для Королевы, 24-го Мая, въ принадлежащемъ ему зданіи биржи. Ея В. милостиво приняла приглашеніе. Празднество сѣе будетъ состоять изъ торжественнаго бала (*bal paré*) и великолѣпнаго пиршества. Зала освѣтится газомъ, пламя коего, нарочно закрытое, будетъ изливаться свѣтъ подобный лунному. Въ срединѣ залы, въ устроенномъ бассейнѣ, окруженномъ рѣдчайшими растеніями, пущены будутъ золотыя и серебряныя рыбки. Въ залѣ будутъ играть вокальная и инструментальная музыка. На покушку ковра, который будетъ разостланъ въ столовой залѣ, определено 1,000 ф. ст. а кресла будутъ стоить по 40 гиней каждое.

— Памятникъ, воздвигаемый въ честь *Нельсона* будетъ сооруженъ на Трафальгарской улицѣ, въ назначенномъ для сего Правительствомъ мѣстѣ. Художникамъ предложено представить на оный планы. Памятникъ будетъ стоить до 30,000 ф. ст. До сихъ поръ собрано только 6,300 ф. ст. (O. G. Ц. II)

— Предложеніе Г-на *Тальфура*, на счетъ определенія била противу перепечатыванія книгъ, непременно встрѣтитъ болѣе сопротивленія, нежели какъ сначала полагали. Все общество типографщиковъ, книгопродавцевъ, переплетчиковъ, бумагозаводчиковъ, и проч. подало въ Парламентъ множество прошеній, утверждая, что такое определеніе, было бы нарушеніемъ ихъ вѣковыхъ правъ. Посему если и удержится проектъ Г-на *Тальфура*, то съ большими перемѣнами.

— Вмѣсто Графа *Себастьяни*, Король Французовъ уполномочилъ временно Г-на *Буркенея* исправляющимъ дѣла.

— Городъ Вашингтонъ заказалъ у скульптура *Персико* въ Неаполѣ, статую Христофора Колумба. Она будетъ поставлена на большой площади противу капитоліи и представлять великаго мореплавателя, въ минуту, когда онъ извѣщаетъ Европу объ открытіи новаго свѣта. *Персико* отправился уже въ Мадридъ, гдѣ находятся два, какъ уже давно слышно, весьма похожіе портреты Колумба. (G. C.)

Н И Д Е Р Л А Н Д Ы.

Гага, 15-го Апрѣля.

На тайномъ засѣданіи законодательныхъ палатъ, о которомъ уже нѣсколько разъ мы упоминали, Министръ Иностранныхъ Дѣлъ сообщилъ дипломатическую ноту, поданную Нидерландскимъ посланникомъ Г. *Деделемъ*, на Лондонской конференціи, посланія пяти первостепенныхъ державъ. Въ этой нотѣ изъяснено, что хотя Король и желаетъ принять со всѣми подробностями условія трактата объ отдѣленіи Бельгіи отъ Голландіи, и самъ возобновилъ прерванные по сему предмету переговоры, но въ слѣдствіе непредвидѣнныхъ обстоятельствъ, по несоответственности въ намѣреніяхъ и дѣйствіяхъ частныхъ къ дѣлу сторонъ, Его Величество нашель себя вынужденнымъ, признать дѣло сѣе несостоявшимся. Въ слѣдъ за симъ, Министръ въ произнесенной имъ рѣчи, объяснилъ причины прерванія переговоровъ. Затрудненія въ

гдѣ замескали Французи чыниа wielkie przygotowania na przyjęcie znakomitego gościa. Wyznaczono już nawet komitet, który się tѣmъ zajmuje.

— Слышачъ, że na miejscu Jener. *Alava*, będzie Posłem Hiszpańskimъ przy tutejszymъ dworze, Margr. *Agui-lar*, ten sam, który się usunął po wypadkachъ w *La-Grania*.

— *Garde national*, dziennikъ wychodzący w Marsylii, zapewnia, że *Eusebe de Salle*, Profesorъ języka arabskiego, wysłany w przedmiotachъ naukowychъ na Wschódъ, a bawiący teraz w Egipcie, otrzymałъ pozwolenie od Vice-Króla, przejrzeć sławną bibliotekę w *Al-Alzhar* i korzystać z niej podługъ upodobania.

— Z Nantes popłynęło 100 pasażerówъ do Maracaibo, w zamiarze osiedlenia się w tymъ mało znanymъ kraju.

— *Phare de Bayonne* zapewnia, że *Don Carlos* bawi ciągle w *Estella*, i nic nie zapowiada odjazdu jego z tego miejsca.

Bayonna, 13 Kwieźnia.

Karolistowski Jenerałъ *Guerguе*, oblega *Villanueva de Mena*, ten-to kluczъ do prowincyi *Sant-Ander*. Z *Wittoryi* wysłano dwa bataliony na wzmacnienie *Firmina-Iriarte*. *Espartero* leży chory w *Briviesca*. Przedъ kilkа dniami zatrzymano na samej granicy, którą przebywałъ, *Arcy-Biskupa de Santjago de Cuba* i odprowadzono go do tutejszego miasta, gdzie pod ścisłymъ zostaje dozoremъ. (G. C.)

A N G L I A.

Londyn, dnia 14-го Kwieźnia.

Królowa przyjęła zaproszenie cechu złotnikówъ на uroczystość, którą tenże cech, najbogatszy w swiecie, ma wyprawicъ dla N. Pani, w dniu 24 Maja, we własnej giełdzie. Uroczystość ta składać się będzie zъ balu świetnego (*bal paré*) i wspaniałej biesiady. Giełda będzie oświetlona przykrytymъ gazemъ, światło księżycowe nasładowującymъ, w środku umieszczona będzie sadzawka, napełniona złotemъ i srebrnemъi rybami i otoczona najpiękniejszymъi i najrzadszymъi roślinami. Muzyka śpiewna i instrumentalna ożywi biesiadę. Na dywan, którymъ ma bycъ przykryta podłoga w sali jadalnej, przeznaczono 1,000 fun. szter., a na każde krzesło po 40 gwineow.

— Pomnikъ на pamiętkę *Nelsona*, wzniesiony będzie przy ulicy *Trafalger*, na placu przezъ Rządъ w tymъ celu wyznaczonymъ. Wszyscy snycerze są wezwani do podania stosownychъ planówъ; kosztъ mają wynosicъ do 30,000 funt. szter., lecz dotychczasъ dopiero 6,300 funt. zebrano. (G. R. K. P.)

— Projektъ Pana *Talfourd*, aby uchwalono bilъ przeciwko przedrukowywaniu dzieł, znajdzie większy niezawodnie opórъ, aniżeli zъ początku sądzono. Całe zastępy drukarzy, księgarzy, introligatorówъ, papiernikówъ i t. p. podały do Parlamentu mnogie petycje, dowodząc, że podobna uchwała byłaby naruszeniemъ prawъ ichъ wiecznychъ. Jeżeli więc projektъ Pana *Talfourd* utrzy-ma się, to chyba zъ wielkimi tylko modyfikacyami.

— Na miejsce Hr. *Sebastianiego*, umocowałъ Królъ Francuzówъ tymczasowie Pana *Bourqueneя*, jako sprawującego interessa.

— Miasto *Washington* zamówiło u rzeźbiarza *Persico* w Neapolu, posągъ Krzysztofa Kolumba. Ma onъ bycъ postawiony na wielkimъ placu przeciwko kapitolu i przedstawiać wielkiego żeglarza, w chwili, gdy zawiadamia Europę o odkryciu Nowego-Swiata. *Persico* pojechałъ już do Madrytu, gdzie są dwa, jakъ wieść od dawna niesie, bardzo podobne portrety Kolumba. (G. C.)

N I D E R L A N D Y.

Haga, dnia 15 Kwieźnia.

Na kilkakrotnie wspominanemъ posiedzeniu tajnemъ Izbъ prawodawczychъ, udzieliłъ imъ Ministerъ Sprawъ Zagranicznychъ notę dyplomatyczną Posta Niderlandzkiego, P. *Dedel*, podaną na Konferencyi londyńskiej, Postomъ pięciu Wielkichъ Mocarstwъ. Nota ta zawiera, że lubo N. Panъ pragnąłъ we wszystkichъ szczegóлахъ przystąpić do warunkówъ, mającychъ na celu zupełne rozdzielenie Belgii od Hollandyi, i samъ wznowiłъ przerwane w tymъ przedmiocie narady; zmuszony jestъ jednakъ, zъ wypadku nieprzewidzianego, pochodzącego zъ braku wzajemnychъ styczności w zamiarachъ i działaniachъ obu stronъ interesowanychъ, uważać całą tę sprawę za niedoszłą do skutku. — W mowie mianej następnie, rozwinąłъ Ministerъ powody zerwania zaczętychъ naradъ, wymieniającъ, że cała trudność wynika zъ przyczyny lasu *Grynwaldzkiego*, na którego wycięcie Niemiecki-Związekъ zъ przyczyn

этомъ дѣль возникли: во 1-хъ потому, что Германскій союзъ не соглашался на срубку Гринвальденскаго лѣса, находя, что это было бы невыгодно въ стратегическомъ отношеніи; во 2-хъ по поводу требованія тѣмъ же союзомъ уступки части Лимбурга, въ замѣнъ княжества Люксембургскаго, поступающаго въ Белгійское владѣніе. (О. Г. Ц. П.)

ИСПАНІЯ.

Сарагосса, 10-го Апрѣля.

Національная гвардія въ Гуэскѣ разбила близъ Ангеса Карлистовъ подъ командою *Tarragala*. Взято въ плѣнъ 500 чел., а одна Карлистская компанія перешла къ побѣдителямъ. Остальные, спасшіеся отъ пораженія, скрылись въ Сіерра де Газа.

— Баронъ *Мерз* вмѣстѣ съ бригадиромъ *Карло*, напалъ на Карлистовъ подъ начальствомъ *Сагарри*, *Тристани* и нѣсколькихъ другихъ начальниковъ, которымъ причинилъ значительный уронъ. Сраженіе продолжалось 36 часовъ. *Сагарри* убитъ а *Тристани* раненъ. — Французскій Генераль *де л'Эспинозъ*, помощникъ *Кабреры* съ 1,500 чел. пѣхоты и 150 конницы, 7-го ч. с. м. выступилъ изъ Узуда по направленію къ Атіи. (G. C.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 28-го Марта.

Говорятъ здѣсь, что въ Адрианополь задержанъ тайный агентъ Египетскаго Вице-Короля, отправленный съ подозрительными порученіями въ Албанію. Кажется, что слухъ этотъ распространенъ умышленно, чтобы раздражить Турокъ противу *Мегмеда-Али*.

— Вліяніе Прусскихъ Офицеровъ въ Турціи, съ каждымъ днемъ увеличивается а ихъ служба все болѣе нравится, такъ какъ они исполняютъ ее безъ всякихъ политическихъ видовъ. По сей причинѣ имъ ввѣрена гораздо обширѣйшая дѣятельность, такъ что одинъ изъ нихъ артиллерійскій Офицеръ Г. Л., имѣетъ подъ своимъ начальствомъ 20 компаній на разныхъ пунктахъ Дарданелловъ. Такое положеніе тѣмъ важнѣе, что Порта, какъ по всему видно, готовится къ войнѣ съ Египетскимъ Пашею, къ чему кажется большимъ поощреніемъ послѣдняя побѣда Друзовъ.

— О военной экспедиціи Персидскаго Шаха, получены здѣсь слѣдующія подробности. 10 Февраля Шахъ завоевавъ прежде нѣкоторые поколѣнія Курдистана, остановился близъ Герата и расположился съ 60,000 войска и 200 орудіями. Дагестанскій Сатрапа, дядя Шаха, отправился къ городскимъ воротамъ и предложилъ городу сдачу, но получилъ отказъ. Немедленно начата осада, которою распоряжаются иностранные Офицеры, имѣя подъ своимъ начальствомъ всѣ батареи Шаха. Кромѣ того Персидскіе Офицеры съ своими отрядами заняли весь лѣвый берегъ рѣки Герата; Персидское войско снабжено всѣмъ нужнымъ и вообще въ наилучшемъ состояніи. — Милликъ Ичмилъ Министръ Шаха, договаривается на счетъ займа для своего владѣтеля съ купцами Бака и Астрахана. Защитою города управляютъ Англійскіе Офицеры принявшіе службу безъ дозволенія своего правительства. (G. C.)

— Изъ Дамаска пишутъ отъ 25 Февраля: Египетскія войска снова совершенно разбиты Друзами: убиты два Паша и множество Офицеровъ; отняты всѣ обозы и 3 орудія; Шерифъ-Паша обязанъ своимъ спасеніемъ преданности своихъ мамелюковъ, изъ коихъ трое защищая его, лишились жизни. — Последнее сраженіе происходило въ Гавранскомъ ущельи, въ трехъ миляхъ отъ Дамаска; въ этомъ самомъ мѣстѣ Египтяне понесли значительныя потери, нѣсколько разъ бесполезно нападавая на мятежниковъ. Ибрагимъ-Паша долженъ былъ самъ отправиться туда со всѣми почти своими войсками, набранными въ Алеппъ и Дамаскъ, которыхъ жители, пользуясь его отсутствіемъ, взбунтовались противъ Египетскихъ властей. *Бахри-Бей*, христіанинъ, главный инспекторъ рекрутскихъ наборовъ, принужденъ былъ спастись бѣгствомъ отъ мщенія, которымъ грозили ему жители Дамаска. Шерифъ-Паша вступилъ въ Дамаскъ съ остатками своей гвардіи, между тѣмъ какъ Ибрагимъ-Паша поспѣшно отправился изъ Гаммы въ Алеппъ, чтобы утишить народное возстаніе. (О. Г. Ц. П.)

ПОРТУГАЛІЯ.

Сентъ-Убесъ, 14-го Марта. Необыкновенно дурная погода, стоявшая здѣсь во всю зиму, причинила большой вредъ здѣшнимъ соловарнямъ, однако запасы у насъ значительны. (Ком. Газ.)

Съ 1-го числа настоящаго мѣсяца Апрѣля, началась подписка на 2-й Кварталь сего года, на газету Литовскаго Вѣстника. — Цѣна по прежнему 2 руб. 25 коп. сереб.

ВИДѢНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Апрѣль 22 д. 1838 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. Кав. *Левъ Боровскій*.

strategicznych zezwolić nie może, tudzież z wymagającego odstąpienia przez tenże Związek jednej części Limburga, w zamian za Xięstwo Luxemburskie, które na własność Belgijską przechodzi. (G. R. K. P.)

HISZPANIA.

Сарагосса, 10 Квiетня.

Гвардыя народова въ Huesca, побіла под Angues Karolistów, dowodzonych przez *Tarragual*. Pojmano w niewolę 500 ludzi, a jedna Karolistowska kompania, przeszła na stronę zwycięzców. Szczątki niedobitków w schroniły się do Sierra de Gasa.

— Baron *de Meer* uderzył w połączeniu z brygadierem *Carlo*, na Karolistów pod dowództwem *Sagarry*, *Tristaniego* i kilku innych naczelników, którym zadał znaczną stratę. Walka trwała przez 36 godzin. *Sagarra* został zabity, a *Tristany* raniony. — Francuzki Jenerał *de l'Espinasse*, pomocnik *Kabrery*, wyruszył w 1,500 piechoty i 150 konnicy d. 7 b. m. z Uzad, w kierunku na Atia. (G. C.)

ТУРЦЫЯ.

Стамбулъ, 28-го Марца.

Мовіаю ту, że w Adrynapolu zatrzymano tajnego ajenta Vice-Króla Egiptu, wysłanego z podejrzanemi zleceniami do Albanii. Zdaje się, że puszczoneo umyślnie tę pogłoskę, ażeby rozjątrzyć Turków przeciwko *Mehmedowi-Alemu*.

— Wpływ oficerów pruskich w Turcyi, staje się coraz większym, a służba ich coraz więcej upodobaną, ponieważ pełnią ją bez żadnych politycznych widoków. Z tego względu powierzono im daleko rozciąglejszy zakres działalności, tak dalece, że jeden z nich, oficer artyleryi P. L., ma pod swemi rozkazami 20 kompanij na rozmaitych punktach Dardanelów. To stanowisko jest tѣm ważniejsze, gdy wszystko zdaje się wskazywać, że Porta gotuje się do wojny z Baszą Egiptu, do czego ostatnie zwycięstwo Druzzów, zdaje się być bodźcem potężnym.

— O wojennej wyprawie Szacha Perskiego, mamy tu następujące szczegóły. Dnia 10 Lutego, Szach, zawojowawszy pierwiej niektóre pokolenia Kurdystanu, stanął przed miastem Herat i rozłożył się z wojskiem 60,000 i 200 działami. Satrapa Dagestanu, wuj szacha, został posłany do bramy miejskiej i wezwał miasto do poddania się, ale odmowną otrzymał odpowiedź. Zaraz potem rozpoczęto oblężenie, którym kierują oficerowie zagraniczni, mając pod swemi rozkazami wszystkie baterie szacha. Prócz tego zajęli oficerowie perscy z oddziałami swojemi, cały lewy brzeg rzeki Herat; wojsko perskie jest we wszystko dostatecznie opatrzone i w ogólności w jak najlepszym stanie. — Mili Ichmil, Minister Szacha, układa się o pożyczkę dla swego Pana z kupcami Baku i Astrachanu. Obroną miasta Herat kierują oficerowie angielscy, którzy przyjęli obowiązki służbowe bez pozwolenia Rządu swego. (G. C.)

— Z Damaszku piszą, z dnia 25 Lutego: wojска Egiptskie znowu całkiem pobite zostały przez Druzzow; dwóch Baszow i mnóstwo Oficerów poległo; zabrano wszystkie bagaże i trzy działa; Sierif-Basza winien swe ocalenie przywiązaniu swoich мамелюковъ, z których trzech, broniąc go, utraciło życie. Ostatnia bitwa zaszła w wąwozie Hawran, o trzy mile od Damaszku; tu Egipcyanie po kilkukrotnych bezskutecznych na powstańców uderzeniach, ponieśli znaczne straty. Ibrahim zmuszony został udać się tam osobiście ze wszystkimi prawie wojskami, ściągniętymi z Aleppu i Damaszku, których-to miast mieszkańce, korzystając z jego nieobecności, podnieśli rękosz przeciwko władzom Egiptskim. *Bachry-Bej*, chrześcianin, Jeneralny Inspektor zaciągu wojskowego, zmuszony był ratować się ucieczką przed zemstą mieszkańców Damaszku. Sierif-Basza wszedł do tego miasta ze szczątkami swojej gwardyi, gdy tymczasem Ibrahim z Gammы śpiesznie się udał do Aleppu, dla poskromienia powstania. (G. R. K. P.)

P O R T U G A L I A .

Sent-Ubes, 14-го Марца. Zła nadzwyczaj pogoda, przez całą zimę tu trwająca, wiele zaszkodziła tu tejszym warzelniom soli, mamy jednakże znaczne jej zapasy. (G. H.)

Od dnia 1-go teraźniejszego miesiąca Kвiетня, zaczęła się prenumerata na 2-gi tego roku Kwartal gazety Kuryera Litewskiego. — Cena zwyczajna rubli srebrem 2 kop. 25.